

แบบรายงานการตรวจราชการระดับจังหวัด ปีงบประมาณ พ.ศ. 2560
คณะที่ 1 การส่งเสริม สุขภาพ ป้องกันโรค และการคุ้มครองผู้บริโภคด้านสุขภาพ
ตรวจราชการ วันที่ 20-22 กุมภาพันธ์ 2560

KPI : ร้อยละของเด็กวัยเรียน สูงดีสมส่วน (ร้อยละ66)

สถานการณ์/สภาพปัญหา

จากการเฝ้าระวังภาวะโภชนาการของเด็กวัยเรียนอายุ 6-14 ปี ในปีการศึกษา 2559 ภาคเรียนที่ 2 พบเด็กวัยเรียนมีภาวะโภชนาการในเกณฑ์ส่วนสูงระดับดีและรูปร่างสมส่วน ร้อยละ 66.03 (จำนวน 11,779 คน จากจำนวนเด็กวัยเรียนที่ชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูงทั้งหมด จำนวน 17,838 คน) เกณฑ์เป้าหมายที่กำหนดไว้คือร้อยละ 66 จำแนกรายอำเภอ ดังนี้ อำเภอเมืองแพร่ (ร้อยละ69.53) ลอง (ร้อยละ 67.53) สอง(ร้อยละ65.33) หนองม่วงไข่(ร้อยละ64.55) ร้องกวาง(ร้อยละ63.85) วังชิ้น(ร้อยละ 63.98) เเด่นชัย(ร้อยละ62.33) และสูงเม่น (ร้อยละ61.43)

สถานการณ์ภาวะโภชนาการของเด็กวัยเรียนอายุ 6-14 ปี ของจังหวัดแพร่ ภาวะผอมร้อยละ 4.59 (เกณฑ์เป้าหมายน้อยกว่าร้อยละ 5) ภาวะเตี้ยร้อยละ 3.97 (เกณฑ์เป้าหมายน้อยกว่าร้อยละ10) และ ภาวะเริ่มอ้วนและอ้วน ร้อยละ11.85 (เกณฑ์เป้าหมายน้อยกว่าร้อยละ10)

ตารางแสดงภาวะโภชนาการของเด็กวัยเรียนในปีการศึกษา 2559 ภาคเรียนที่ 2

อำเภอ	ภาวะโภชนาการเด็กอายุ 6 – 14 ปี (เดือนตุลาคม – พฤศจิกายน 2559)								
	ชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง	สูงดี สมส่วน	%	ผอม	%	เริ่มอ้วน และอ้วน	%	เตี้ย	%
เมืองแพร่	4,555	3,167	69.53	166	3.64	545	11.96	118	2.59
ร้องกวาง	3,148	2,010	63.85	152	4.83	386	12.26	155	4.92
ลอง	2,544	1,718	67.53	132	5.19	287	11.28	95	3.73
สูงเม่น	853	524	61.43	43	5.04	129	15.12	29	3.40
เด่นชัย	223	139	62.33	22	9.87	27	12.11	4	1.79
สอง	3,369	2,201	65.33	145	4.30	386	11.46	134	3.98
วังชิ้น	1,885	1,206	63.98	96	5.09	198	10.50	119	6.31
หนองม่วงไข่	1,261	814	64.55	63	5.00	155	12.29	54	4.28
รวม	17,838	11,779	66.03	819	4.59	2,113	11.85	708	3.97

(แหล่งข้อมูล คลังข้อมูลสุขภาพ HDC วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2560)

ตารางแสดงภาวะโภชนาการเด็กนักเรียนอายุ 6 -14 ปี

อำเภอ	ชั่งน้ำหนัก ทั้งหมด	สูงระดับ ไม่ดี/ ไม่สมส่วน	ร้อยละ	สูงระดับดี / ไม่สมส่วน	ร้อยละ	สูง ระดับ ไม่ดี / สมส่วน	ร้อยละ	สูงระดับดี /สมส่วน	ร้อยละ
เมือง แพร่	6,000	92	1.5	1622	27.0	279	4.7	4,007	66.8
ร้องกวาง	3,481	95	2.7	860	24.7	298	8.6	2,228	64.0
ลอง	4,578	84	1.8	1153	25.2	288	6.3	3,052	66.7
สูงเม่น	3,962	97	2.4	1142	28.8	245	6.2	2,473	62.4
เด่นชัย	843	18	2.1	215	25.5	55	6.5	555	65.8
สอง	3,374	54	1.6	856	25.4	256	7.6	2,208	65.4
วังชิ้น	3,070	70	2.3	796	25.9	256	8.3	1,948	63.5
หนอง ม่วงไข่	1,314	23	1.8	347	26.4	93	7.1	851	64.8
	26,622	533	2.0	6,991	26.3	1,770	6.6	17,322	65.1

(แหล่งข้อมูล จากกิจกรรมชั่งน้ำหนัก 43 แห่ง นับข้อมูลการให้บริการรายสถานพยาบาลซึ่งตรวจสอบพบว่ามีการประเมินผลภาวะโภชนาการของเด็กกลุ่มนี้ทั้งในส่วนโรงเรียนและสถานบริการสาธารณสุขในเขตรับผิดชอบ วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2560)

หมายเหตุ : สูงระดับไม่ดี หมายถึง ค่อนข้างเตี้ย / เตี้ย

ไม่สมส่วน หมายถึง ผอม / ท้วม / อ้วน / เตี้ย

สูงระดับดี หมายถึง สูงตามเกณฑ์ / สูงเกินเกณฑ์

สมส่วน หมายถึง น้ำหนักตามเกณฑ์ตามส่วนสูงอยู่ในช่วงสมส่วน

จากการดำเนินงานที่ผ่านมา ภาวะเริ่มอ้วนและอ้วนในเด็กวัยเรียนอายุ 5-14 ปี ปีการศึกษา 2557 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 และภาคเรียนที่ 2 เท่ากับ ร้อยละ 16.45 , 16.74 ,15.39 ,17.39 และ 15.61 มีแนวโน้มลดลงตามลำดับ ซึ่งจังหวัดแพร่ ก็ยังดำเนินงานต่อเนื่องเพื่อแก้ไขปัญหาภาวะอ้วนในเด็กวัยเรียน

ในปีงบประมาณ 2559 จังหวัดแพร่ ได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง เทคนิคการจัดการน้ำหนักเด็กวัยเรียน (Smart Kids Coacher) และแนวทางการคัดกรองเด็กอ้วนกลุ่มเสี่ยง ในวันที่ 27 พฤษภาคม 2559 โดยอบรมแกนนำ(ครูข.) กลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานโภชนาการ งานออกกกำลังกายของโรงพยาบาล สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จำนวน 50 คน เพื่อให้แกนนำ(ครูข.) ถ่ายทอด องค์ความรู้ด้านโภชนาการ การบริโภคอาหารที่เหมาะสมในเด็กวัยเรียน การออกกกำลังกาย ให้กับเด็กนักเรียน ครู ผู้ปกครอง ผู้ประกอบอาหาร และแนวทางการคัดกรองเด็กอ้วนกลุ่มเสี่ยง ส่งต่อรักษาตามสิทธิ์ ซึ่งจะดำเนินการถ่ายทอด/จัดกิจกรรมสู่พื้นที่ระดับตำบล (กลุ่มเป้าหมายคือเด็กนักเรียน 8 อำเภอ จำนวน 3,724 คน และครู/ผู้ปกครอง จำนวน 2,460 คน

2. จัดอบรมเรื่องโภชนาการสำหรับเด็กวัยเรียนและเกณฑ์ จำแนกชนม เครื่องดื่ม ให้ครูอนามัย และสามเณรแกนนำ ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จำนวน35รูป และครูอนามัย7รูป/คน ในวันที่ 13 กรกฎาคม 2559

3. ชี้แจงมาตรฐานและบรรยายให้ความรู้เรื่องการจัดการอาหารตามหลักโภชนาการในเด็กวัยเรียนให้ ครูที่รับผิดชอบโครงการอาหารกลางวัน ตามโครงการพัฒนาคุณภาพอาหารกลางวันของ สพป.แพร่ เขต1 (วันที่ 2 กันยายน 2559) และ สพป.แพร่ เขต2 (วันที่ 5 กันยายน 2559)

ในปีงบประมาณ 2560 จังหวัดแพร่ ได้จัดทำโครงการพัฒนาและสร้างเสริมศักยภาพ วัยเรียน วัยรุ่น จังหวัดแพร่ แข็งแรง ฉลาด และมีพฤติกรรมที่เหมาะสม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเฝ้าระวังและติดตามทางโภชนาการในกลุ่มเด็กวัยเรียน วัยรุ่น (อายุ6-14ปี) ที่เสี่ยงต่อปัญหาทุพโภชนาการ และคัดกรอง ส่งต่อเด็กอ่อนกลุ่มเสี่ยงในสถานศึกษา สถานบริการสาธารณสุขและคลินิก DPAC โดยได้จัดกิจกรรมบูรณาการร่วมกับ การอบรมพัฒนาศักยภาพครูประจำชั้นและเจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับอำเภอ/ตำบลโครงการเด็กไทยสายตาสีในวันที่ 23 ธันวาคม 2559 โดยชี้แจง แนวทางการคัดกรองส่งต่อและแก้ปัญหาเด็กอ่อนกลุ่มเสี่ยงในสถานศึกษา สถานบริการสาธารณสุขและคลินิก DPAC การชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูงให้ถูกต้องตามเกณฑ์มาตรฐาน

● การดำเนินงานของพื้นที่ (Essential Task)

มาตรการดำเนินงานในพื้นที่	3 เดือน	6 เดือน	9 เดือน	12 เดือน
1.มีการเฝ้าระวังภาวะโภชนาการในเด็กวัยเรียน	1.ชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง ลงข้อมูลในระบบHDCและแจ้งผู้บริหารทราบเพื่อกำกับติดตาม	1.กำกับ ติดตาม ข้อมูลน้ำหนัก ส่วนสูงในเด็กวัยเรียนลงข้อมูลในระบบHDCและแจ้งผู้บริหารทราบเพื่อกำกับติดตาม	1.ติดตามการชั่ง น้ำหนักวัดส่วนสูงในเด็กวัยเรียนลงข้อมูลในระบบHDCและแจ้งผู้บริหารทราบเพื่อกำกับติดตาม	1.สรุปข้อมูลการชั่ง น้ำหนักวัดส่วนสูงในเด็กวัยเรียนลงข้อมูลในระบบHDCและแจ้งผู้บริหาร
ผลลัพธ์ที่ต้องการ	1.มีข้อมูลภาวะ โภชนาการ(ผอม เตี้ย อ้วน สูงสมส่วน)เทอม 2/2559	1.กำกับ การ ติดตามภาวะ โภชนาการ(ผอม เตี้ย อ้วน สูงสม ส่วน)เทอม1/2560 ให้ครอบคลุม จำนวน เป้าหมายเพิ่มขึ้น เป็นร้อยละ 60	1.มีข้อมูลภาวะ โภชนาการ(ผอม เตี้ย อ้วน สูงสมส่วน) เทอม1/2560 ครอบคลุมเป้าหมาย ร้อยละ 60	1.สรุปข้อมูลภาวะ โภชนาการ (ผอม เตี้ย อ้วน สูงดี สม ส่วน) เทอม2/2559 และเทอม1/2560 ครอบคลุมเป้าหมาย ร้อยละ 60
ผลการดำเนินงาน	ภาวะผอม (ร้อยละ4.59) เตี้ย (ร้อยละ3.97) และ ภาวะเริ่มอ้วนและอ้วน (ร้อยละ11.85)			
2.การป้องกันในระดับพื้นที่	1.มีการวิเคราะห์สภาพ ปัญหาและจัดทำ แผนงานแก้ไขปัญหา	1.พื้นที่ดำเนินงาน ตามแผนงานแก้ไข ปัญหา	1.ดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เด็กอ่อนกลุ่มเสี่ยง	1.รายงานการจัด อบรมนักจัดการ น้ำหนักในเด็กวัย

มาตรการดำเนินงานในพื้นที่	3 เดือน	6 เดือน	9 เดือน	12 เดือน
	ภาวะโภชนาการในพื้นที่ 2.พัฒนาศักยภาพบุคลากรสาธารณสุข ครูผู้ปกครอง ในการเฝ้าระวังภาวะสุขภาพเด็กวัยเรียน 3.พัฒนาการเรียนรู้ของเด็กผ่านนโยบายลดเวลาเรียนเพิ่ม เยาว์	โดยมีการคัดกรองส่งต่อ เด็กอ้วนกลุ่มเสี่ยง โดยการตรวจ Obesity sign 2.ขับเคลื่อนนโยบายดีมีนมแห่งชาติ กิจกรรมทางกายและแปร่งพินคุณภาพและการส่งเสริมสุขภาพเด็กนักเรียนแบบองค์รวม	และเด็กอ้วนที่ตรวจพบObesity sign ได้รับการดำเนินงานตามแนวทางการคัดกรองและแก้ปัญหาเด็กอ้วนกลุ่มเสี่ยง 2.ขับเคลื่อนมทรรคมกระโดดโลดเต้นเล่นสนุกเพื่อเด็กไทยสูงดีสมส่วนแข็งแรง	เรียน (เด็กอ้วนกลุ่มเสี่ยง เด็กอ้วน แคน นำนักเรียน ครูผู้ปกครอง) 2.วิธีการและรูปแบบการสื่อสารเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ผ่านทางสื่อสาธารณะ Social media
ผลลัพธ์ที่ต้องการ	1.มีสถานการณ์ภาวะโภชนาการในระดับพื้นที่ 2.มีแผนงานโครงการที่แก้ไขภาวะโภชนาการในเด็กวัยเรียน	1.ร้อยละ 100 ของเด็กนักเรียนอายุ 6 -14 ปีได้รับการคัดกรอง Obesity sign 2.มีกิจกรรมการดีมีนมแห่งชาติ กิจกรรมทางกายและแปร่งพินคุณภาพ	1.ร้อยละ 100 ของเด็กอ้วนกลุ่มเสี่ยงที่ตรวจพบObesity sign ได้รับการดำเนินงานตามแนวทางคัดกรองและแก้ปัญหาเด็กอ้วนกลุ่มเสี่ยงจังหวัดแพร่ 2.มีรายงานโรงเรียนที่จัดกิจกรรมทางกาย เช่น กระโดดเชือก เต้นแอโรบิก และวิ่งเล่น ฯลฯ ในเดือนมิถุนายน 2560	1.มีรายงานการอบรมหรือการถ่ายทอดโปรแกรม นักจัดการน้ำหนักในเด็กวัยเรียน (เด็กอ้วนกลุ่มเสี่ยง เด็กอ้วน แคน นำนักเรียน ครู ผู้ปกครอง) 2. มีข้อมูลเชิงประจักษ์ของการจัดกิจกรรมการดีมีนม และโรงเรียนที่การจัดกิจกรรมทางกายในโรงเรียนเป้าหมายผ่านทางสื่อสาธารณะ Social media
ผลการดำเนินงาน	-พบปัญหาภาวะเริ่มอ้วนและอ้วนในเด็กวัยเรียน อายุ 5 – 14 ปี ร้อยละ 15.61 ซึ่งเกินเกณฑ์มาตรฐานทุกอำเภอ -ทุกอำเภอ.มีแผนงานโครงการส่งเสริมเด็กสูงดีสมส่วนและแก้ไขปัญหาดังกล่าว	2.จัดกิจกรรมการดีมีนมรสจืด วันละ 2 แก้ว กิจกรรมทางกายวันละ 60 นาทีและแปร่งพินคุณภาพในงานวันเด็ก งานฤดูหนาว และงานกาชาด (14 มกราคม2560)		
3.การรักษาส่งต่อในสถานบริการสาธารณสุข	เด็กนักเรียนอายุ 6 - 14 ปี ที่มีภาวะอ้วนเข้าเกณฑ์	ดำเนินงานต่อเนื่องในเด็กนักเรียนอายุ	ดำเนินงานต่อเนื่องในเด็กนักเรียนอายุ 6 -	รายงานการส่งต่อเด็กนักเรียนที่มีภาวะ

มาตรการดำเนินงานในพื้นที่	3 เดือน	6 เดือน	9 เดือน	12 เดือน
	Obesity sign ได้รับการส่งต่อในคลินิกไร้พุง (DPAC Clinic)	6 -14 ปีที่มีภาวะอ้วน	14 ปีที่มีภาวะอ้วน	อ้วนในคลินิกไร้พุง (DPAC Clinic) ในสถานบริการทุกระดับ
ผลลัพธ์ที่ต้องการ	ร้อยละ 100 เด็กนักเรียนอายุ 6 -14 ปีที่มีภาวะอ้วน เข้าเกณฑ์ Obesity sign ได้รับการส่งต่อในคลินิกไร้พุง (DPAC Clinic)	ร้อยละ 100 เด็กนักเรียนอายุ 6 -14 ปีที่มีภาวะอ้วน เข้าเกณฑ์ Obesity sign ได้รับการส่งต่อในคลินิกไร้พุง (DPAC Clinic)	ร้อยละ 100 เด็กนักเรียนอายุ 6 -14 ปีที่มีภาวะอ้วน เข้าเกณฑ์ Obesity sign ได้รับการส่งต่อในคลินิกไร้พุง (DPAC Clinic)	ร้อยละ 100 เด็กนักเรียนอายุ 6 -14 ปีที่มีภาวะอ้วน เข้าเกณฑ์ Obesity sign ได้รับการส่งต่อในคลินิกไร้พุง (DPAC Clinic)
ผลการดำเนินงาน	อยู่ระหว่างดำเนินการ			
4.การบริหารจัดการ	1.จังหวัดทำแผนการและกิจกรรมสำคัญการส่งเสริมเด็กสูงดีสมส่วน และแก้ไขปัญหาภาวะโภชนาการ (อ้วน ผอม เตี้ย)ดำเนินงานระดับจังหวัดและอำเภอ	1.การกำกับ ติดตามและ ประเมินผลร่วมกับกลุ่มงาน ยุทธศาสตร์	1.การกำกับ ติดตาม และประเมินผล ร่วมกับกลุ่มงาน ยุทธศาสตร์	1.การกำกับ ติดตาม และประเมินผล ร่วมกับกลุ่มงาน ยุทธศาสตร์
ผลลัพธ์ที่ต้องการ	1.มีแผนงานการดำเนินงานระดับจังหวัดและอำเภอ	1.นิเทศติดตามและ ประเมินผลกำกับ ติดตาม	1.มีการประชุม คณะทำงานร่วมกับงานยุทธศาสตร์	1. มีสรุปผลการดำเนินงานและ ประเมินผลกำกับ ติดตาม
ผลการดำเนินงาน	1ระดับจังหวัด จัดทำโครงการพัฒนาและสร้างเสริมศักยภาพ วิทยากร วิทยากร จังหวัดแพร่ แข็งแรง ฉลาด และมีพฤติกรรมที่เหมาะสม 2.ระดับอำเภอ มีแผนงานแก้ไขปัญหภาวะโภชนาการ (อ้วน ผอม เตี้ย			

● ผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดผลสำเร็จ

ตัวชี้วัด/ผลงาน		คปสอ.								
		เมือง	สูงเม่น	เด่นชัย	ลอง	วังชิ้น	ร้องกวาง	สอง	หนองม่วงไข่	รวม
1 ร้อยละของเด็กวัยเรียน (6-14ปี) สูงดี สมส่วน	ร้อยละ (A/B*100)	69.53	61.43	62.33	67.53	63.98	63.85	65.33	64.55	66.03
	จำนวนเด็กอายุ 6-14 ปี ที่สูงดีสมส่วน	3,167	524	139	1,718	1,206	2,010	2,201	814	11,779
	จำนวนเด็กอายุ 6-14ปี ที่ ชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูง	4,555	853	223	2,544	1,885	3,148	3,369	1,261	17,838

● สรุปประเด็นสำคัญที่เป็นความเสี่ยงต่อการทำให้การขับเคลื่อนนโยบายหรือการดำเนินงานไม่ประสบผลสำเร็จ (Key Risk Area/ Key Risk Factor) ซึ่งได้จากการวินิจฉัย ประมวล วิเคราะห์สังเคราะห์ จากการตรวจติดตาม

● ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ

ปัญหา/อุปสรรค/ปัจจัยที่ทำให้การดำเนินงานไม่บรรลุผลสำเร็จ	ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข
1.ข้อมูลไม่ยังครบถ้วนตามเวลาที่กำหนด	1.มีมาตรการให้ผู้บริหาร / ผู้รับผิดชอบงานติดตามตรวจสอบข้อมูล ตามเวลาที่กำหนด
2.การบันทึกข้อมูลในพื้นที่ที่มีโรงเรียนในเขตเมือง ซึ่งมีนักเรียนนอกเขตมาเรียนร่วมด้วย หรือโรงเรียนในเขตพื้นที่เขตเมืองของแต่ละอำเภอ ทำให้การบันทึกข้อมูลไม่ทันเวลาและไม่ครบถ้วน ตามที่กำหนดไว้	2.เห็นควรพิจารณาการขยายเวลาในการบันทึกข้อมูล

● ข้อเสนอแนะต่อนโยบาย/ต่อส่วนกลาง/ต่อผู้บริหาร/ต่อระเบียบ กฎหมาย

.....

 ...

● นวัตกรรมที่สามารถเป็นแบบอย่าง(ถ้ามี)

.....-

ผู้รายงาน นางสาว ศิริพันธ์ทิพย์ สุพรรณ
 ตำแหน่ง นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ
 โทร 083 0043901
 e-mail : ea.pro@hotmail.com